

AUG. 1988
NUMMER 8

losse verkoop f 4,75

DISCO DANCE

inclusief
rrm
FREE RADIO MAGAZINE

Eric B & Rakim: Follow the leader

Free Radio Magazine
Ferry (Mondjes-)Maat

TYKA NELSON: de zus van Prince

**Interviews met Selena, Jessie Johnson
en Evelyn King**

Produktnieuws, hitlijsten, aktueel disco nieuws,
platenrecensies, en nog veel meer.

Schommel mee met het FRM

door Rob Olthof

Ook nu weer is de hele situatie betreffende zeezenders verslechterd. De Nederlandse organisatie van Radio 819 of welke naam ze ook gaan voeren, had de hoop gevestigd op uitzending op de 558 khz, zo werd vanuit Engeland bevestigd. Maar helaas, Ronan heeft (voorlopig) anders beslist. Caroline krijgt momenteel geld genoeg binnen met zijn kortegolf uitzendingen met Nederlandse en Amerikaanse dominees. Wat zou men zich zorgen maken over het opstarten van een Nederlandse service? Men vergeet even gauw dat de Nederlandse investeerders voor nieuwe buizen zorgden en voor een nieuwe generator. Zoals gewoonlijk zorgden de Engelsen weer nergens voor. Inmiddels zijn de Canadese financiers wel bezig met het kopen van nieuw antennemateriaal voor de 819 khz. Er moet een 40 meter hoge mast op het dek geplaatst worden. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, want het schip is volkomen onstabiel. Als men dus inderdaad op de 819 khz gaat wachten, dan zal het zeker nog enige maanden duren voordat men een Nederlandse service kan verwachten.

Middengolf

"Wie luistert er nou nog naar de middengolf?" Deze kreet wordt vaak geuit door de jongeren. Men vergeet dan al gauw dat er duizenden zenders op de middengolf zitten die allemaal druk beluisterd worden. Ook Radio 3, 2, 5 en 1 zitten op de middengolf en niet voor niets. Het grote probleem is dat de jongeren de middengolf massaal de rug hebben toegekeerd en dat is jammer, want op dezelfde middengolf zit o.a. ook Radio Luxemburg, die 's avonds uitstekende programma's brengt. Bovendien moet de middengolf het nu ook nog afleggen tegen de steeds populairder wordende satelliet stations zoals Radio 10 en Cable One. Indien er dus toch nog een service op de Ross Revenge gestart wordt, dan moet men nu wel afstappen van het top veertig idee, want dat brengt nu werkelijk iedereen. Of een service met uitsluitend Nederlandse producties, of een easy listening station, maar geen goedkope imitaties van Radio 3 meer.

Sloop

Berichten wij vorige maand over de

paranormale verschijnselen op het zendschip Magda Maria in de Amsterdamse haven, thans moeten wij helaas melden dat het schip waarschijnlijk gesloopt gaat worden. Geen Radio Paradijs meer... De terugkeer van Laser Radio is ook niet waarschijnlijk. Het schip ligt nog steeds in de modder in de Theems, de watertanks en de brandstoftanks zijn al uit het schip gehaald...

World music radio

Het huidige adres voor dit station is nu Box 346 in Corona, Californië 91719 USA. Het probleem van een te laag vermogen in de ochtend is opgelost, het vermogen van de zender is opgevoerd, alleen de stiltes tussen de programma's blijven bestaan. Ook de banden van de hoofdsponsor Johan Maasbach worden te laat of helemaal niet uitgezonden. Verder wordt men soms gestoord door een Frans station dat op dezelfde frequentie uitzendt.

DE OPINIE VAN..... YUM FESTEN

Tegenvaller?

The harder they come, the harder they fall... Alles was al in kanalen en kruiken. En waarom ook niet, Radio 10 zou toch ook best als raamprogramma kunnen dienen. Net zo goed als de zenders uit het Gooi.

Op vrijdag 17 juni j.l. verstuurde Radio 10 een persberichtje met de mededeling dat het afspraken met de OLON gemaakt had over het gebruik van haar programma's door lokale omroepen als raamprogramma.

De meeste lokale omroepen gebruiken lang niet alle 24 uur zendtijd per dag. Vaak ontbreken de middelen en medewerkers hiervoor. Op het moment dat zo'n lokale omroep niet uitzendt is er behoefte aan een raamprogramma zodat de frequentie niet leeg staat. Wie stemt er immers af op een lege frequentie, of erger een frequentie met een piep?

Om die piep of leegte te vermijden wordt vaak één van de Hilversumse zenders doorgeprikt. Een beetje saai en bovendien hebben die al eigen zenders; die hoeven niet nog eens extra doorgegeven te worden.

Een leuk alternatief, zo dachten Radio 10 en de OLON, zou het doorgeven van de programma's van Radio 10 zijn.

Radio 10 voldoet aan de eisen gesteld in art. 66 van de mediawet. Hierin is o.a. vastgelegd dat niet meer dan 5% van de zendtijd uit reclame mag bestaan. Bovendien moeten deze reclames in herkenbare blokken, en niet op zondag uitgezonden worden. Ook mag het station niet op winst gericht zijn en moet de reclame door een

aparte rechtspersoon geëxploiteerd worden. Het spreekt voor zich dat Radio 10 aan deze eisen voldoet. "10" is een kind geboren uit de gaten in de mediawet; Het station kan in Nederland slechts bestaan dankzij die gaten, tenminste op de kabel.

Het raamprogramma idee gaat echter wat ver. Het zou betekenen dat Radio 10 ether-zenders tot haar beschikking zou krijgen. Weliswaar op (nog) onbekende tijden, maar goede afspraken met de lokale omroepen zouden een hoop vastigheid kunnen gaan betekenen. Zo'n hoop vastigheid dat er afspraken met adverteerders gemaakt kunnen worden over het uitzenden van commercials in de vrije ether.

Je mag het natuurlijk eigenlijk niet zeggen maar... is dat niet...?... commerciële radio? En is het niet zo dat de mediawet dat (nog) niet toestaat? En is Radio 10 daarom ook niet zo'n listige, juridische constructie. Zodat de programma's niet direkt, maar uiteindelijk toch wel Nederlands gesproken en commercieel in Nederland op de kabel belanden, omdat commerciële radio niet mag in Nederland?

Hoe listig, creatief en optimistisch ze ook zijn daar bij Radio 10, dit is niet hetgeen de wetgever in het hoofd had toen de Mediawet ontworpen werd. Waarschijnlijk loopt het wat die etherzenders betreft dan ook niet zo'n vaart (jammer genoeg), maar stel je toch eens voor dat het wel door zou gaan...

Is dit het begin van de doorbraak? De eerste stappen op weg naar commerciële radio in Nederland?

KLEINE BERG 71 EINDHOVEN
TEL. (040) 435599

SPECIAL OFFER

ALLE MAX MIX LP'S EN CD'S 1 T/M 6.
WEER VOLOP OP VOORRAAD.
BIJ BESTELLING VAN 2 OF MEER
MAX MIX LP'S OF CD'S GEEN
VERZENDKOSTEN (NORMAAL FL.10,==)
OOK VERKRIJGBAAR :
DOLCE VITA MIX VOL.1 EN 2
OP LP EN CD.

De import-zaak voor het zuiden

"CD SINGLES"

*****
GARY'S GANG - SHOWTIME
DAN HARTMAN - RELIGHT MY FIRE
MC FADDEN&WHITEHEAD-AIN'T NO..
ROMANTICS - TALKING IN YOUR...
JACKSONS - SHAKE YOUR BODY
MICHAEL JACKSON - DON'T STOP..
PHIL COLLINS - IN THE AIR...
MICHAEL ZAGER-LET'S ALL CHANT
HEATWAVE-BOOGIE NIGHTS/GROOVE.
THE CLASH - MAGNIFICENT SEVEN
KOTO - DRAGONS LEGEND (REMIX)
3 DEGREES - DIRTY OLD MAN
SIMPLE MINDS - DON'T YOU
HUMAN LEAGUE - LOVE ACTION
PETER GABRIEL - SLEDGEHAMMER
ART OF NOISE - MOMENTS IN LOVE
FATBACK - I FOUND LOVIN'
TAYLOR DAYNE - TELL IT TO MY..

"DISCO CLASSICS"

*****
SHALAMAR - SECOND TIME AROUND
KOTO - VISITORS
WILLIAM PITT - CITY LIGHTS
NU SHOOZ - POINT OF NO RETURN
ANITA WARD - RING MY BELL
ALEXANDER O'NEAL - WHAT'S MISSING
ZAPP - IT DQEN'T REALLY MATTER
SOFT CELL - TAINTED LOVE
PROPAGANDA - Dr MABUSE
STOCK,AITKEN..- ROADBLOCK(LIEBRAND MIX)
SKIPWORTH & TURNER - THINKING ABOUT YOUR
DOCTOR'S CAT - FEEL THE DRIVE (HOUSE MIX)
LIAISONS DANGEREUSES-LOS NINGOS DEL PARQUE
COCK ROBIN - WHEN YOUR HEART IS WEAK
RICK JAMES - SUPERFREAK
FREEEZ - I.O.U.
NICK KAMEN - EACH TIME YOU BREAK MY HEART
FUN FUN - COLOUR MY LOVE

* VERZENDING ONDER REMBOURS * DISCO CLASSICS CATALOGUS VERKRIJGBAAR;STUUR DAARVOOR EEN AAN JEZELF GERICHTE
GEFRANKEERDE (FL.!,75) GROTE ENVELOPPE AAN FREAKY RECORDS KLEINE BERG 71. 5611 JT EINDHOVEN,FAX:436505 *

THIS WEEK'S SHOP CHART

single : cem 1001-7
12 inch: cem 101
c.d. : cem 101 cd

single : mem 0212
12 inch: mem 074
c.d. : mem 8-074

single : sth 7307-r
12 inch: sth 12307-r
c.d. : sth 12322 cd

FR 7-1001

NOW WE'RE REALLY MIXING!

(available at the best dance music stores)

DMC - Postbus 400 - 2220 AK Katwijk - Telefoon 01718-316 15

DISCO DANCE

30

Ferry (Mondjes-)Maat

STELLETJE EGOTRIPPERS VERRUILD VOOR EEN LEKKER TEAM

door Fer Abrahams

De Switch van Ferry Maat van discjockey bij een nationaal bekende omroep met de hoogste luistercijfers naar een functie als platendraaiende programmaleider van een onbekend, nieuw radiokabelstation: in Hilversum schudden ze meewarig het hoofd. Maat wil best in een interview vertellen hoe hij in het diepe gesprongen is en zich nu als een vis in het water voelt.

"De kick van elke discjockey is dat hij voor de microfoon zit. Als ik vroeger een offday had, mocht ik een week balen, voordat ik het weer goed kon maken. Nu kan ik de volgende dag alles uit de kast halen om te laten zien, dat ik het toch kan. Dat was ook de reden dat ik na dertieneneenhalf jaar bij de TROS ben weggegaan. Ik zat niet gebakken aan die omroep, zelfs niet door een hoger salaris. Ik ben weer terug bij af, maar... ik kan nu radio maken, zoals ik denk dat het moet: discjockeys op vaste uren en een herkenbare muzikale formule. Zo'n opzet kan niet bij de nationale omroepen door de compromissen in politiek Den Haag. Radio 10 is popradio zoals het gemaakt moet worden. Op dit moment bereiken wij 1,6 miljoen huishoudens in Nederland en België".

"De formule is heel makkelijk: oud, nieuw, oud, hit. Een onbekende plaat wordt altijd gevolgd door een bekende. Wij programmeren zo breed mogelijk om zoveel mogelijk luisteraars te trekken. Oppervlakkig? We willen dat iedereen het leuk vindt. Dus van alles wat. We doen themaprogramma's om meer eigen gezicht te tonen: we hebben vier uur easylistening en de Soulshow bijvoorbeeld".

"Toen de zwalkende Hugo van Gelderen bij de TROS de luistercijfers van de ochtend om zeep geholpen had, heb ik de "gouden uren" formule bedacht. De luisteraar moet houvast hebben. Dat krijgt ie volledig bij Radio 10".

Tien geboden

Ferry laat een draaiijst zien aan de hand waarvan alle vijftien discjockeys van radio 10 hun programma moeten invullen. Waarschijnlijk vanwege zijn onplezierige ervaringen bij het Hilversumse Radio 3 liet Maat vanaf zijn werkkamer op de eerste verdieping van het Radio 10 gebouw naar de studio's op de begane grond ook zijn tien geboden neerdalen: als duidelijke waarschuwing dat in het huis van vader Maat orde en

netheid heerst. *On air betekent non-alco.* En *ieder is een uur voor aanvang van zijn of haar uitzending aanwezig.*

"We gebruiken een playlist, waarvan niet mag worden afgeweken. We stellen die samen op basis van wat we leuk vinden. Wij hebben geen hitparades en geen tipparade, want ons eerste doel is niet om hits te maken. Bovendien zijn er ieder uur drie Nederlandse producties, waarvan minimaal één Nederlandstalige te horen. We draaien geen stevige platen. We programmeren liever b.v. Scritti Politti. De programmering is afhankelijk van wie er luistert op welk moment. Tussen 6 en 9 's ochtends en tussen 3 en 6 uur 's middags luisteren de kids, daar houden we dan rekening mee".

Programma's uit de computer

"Ik hou van dat vette Amerikaanse radiogeluid, zoals dat bij veel Amerikaanse stations te horen is. Flink

de limiters gebruiken om het zo hard mogelijk uit te sturen.

Binnenkort krijgen we hier een computersysteem waarin de computer de complete samenstelling van het programma doet. Het computerprogramma houdt rekening met toonsoorten, ritmes maar ook met de dagindeling. Zo kunnen we nummers naadloos in elkaar over laten gaan".

"Onze deejays zijn geselecteerd op kameraadschap. Ik moet een team hebben; in Hilversum heb ik genoeg egotrippers meegemaakt. Ik ben trouwens nog op zoek naar een topkracht; een kanjer. We hebben al Adam Curry. Hij stuurt een tape met tekst die hij in een radiostation in New York opneemt en wij monteren de platen erin. Jeroen Soer, van wie het idee van Radio 10 afkomstig is, doet als directeur van het station nu nog één programma om voeling te houden. Ik doe dus elke dag drie uur plus nog eens twee uur Soulshow per week. Petra Lugtenburg is eigen kweek. Zij is zangeres geweest bij The Nits. We hebben wat discjockeys weggehaald bij de Amsterdamse piraat Decibel. En Edith de Doos vind ik te gek, dat mens heeft teksten, daarvan lig ik dus helemaal onder de stoel".

Maat en Akkerman

"Ik speelde al piano vanaf mijn vijfde. ▶

Ferry Maat: "Radio 10 wordt een succes!"

Ik was gezegend met een absoluut gehoor en kreeg van thuis uit alle steun. Op mijn achttiende haalde ik mijn akte voor middelbaar muzikonderwijs A en B door staatsexamen op het conservatorium in Den Haag te doen. Ik speelde in bandjes, zoals The Gary O'Shannon Group (het vervolg op Les Baroques) en de Sammy Soul Set, dat helemaal, op wat instrumentals van Booker T & The M.G.'s na, geen soul speelde, maar freakmuziek: covers van Traffic, Country Joe & The Fish en zo. We hadden zelfs een countryset, waarin ik elektrischversterkte viool speelde. Ik heb nog gerepeteerd met Jan Akkerman en Pierre van der Linden. Van een studiosessie is jaren later een geïmproviseerd bluesje op een solo-elpee van Akkerman terecht gekomen (N.B. het nummer heet "Stick" op de LP "Profile" en Maat soleert in deze boogie zeer deskundig op piano, FA). Bij de TROS heb ik later veel jingles gemaakt zoals de tv-tune van *De opsteker van de maand*".

Radio Noordzee

"In 1967 werd ik gevraagd bij jachthaven van Dijk als discjockey een keer op een zondagmiddag in te vallen, dat beviel heel goed. In die tijd luisterde ik veel naar de Engelse zeezenders zoals Radio London. Ik probeerde die discjockeys te imiteren; compleet met aankondigingen in het Engels. Ik draaide

top 40 materiaal. En de import haalde ik uit de winkel van Rob Out. Veronica kreeg via de Billboard veel soul toegestuurd. Die platen draaide Veronica niet en het afval kwam terecht in zijn winkel. Via disothek De Dietsche in Utrecht -fulltime in een toptent!- en Scaramouche in Hilversum kwam ik bij radio Noordzee. Bij die zeepiraats ben ik van het allereerste begin in 1971 tot aan het laatste uur op 31 augustus 1974 betrokken geweest. De volgende dag trad ik in dienst van de TROS. Ik kon daar toen meteen de Top 40 presenteren. In die tijd jasten we er veertig platen in twee uur doorheen! Het programma was razend populair en binnen korte tijd won ik alle populariteitspolls. Die publieksaandacht leverde meteen weer de presentatie van allerlei tv-programma's op".

De Soulshow

"Op de radio veranderde Top 40 in de Europarade, daarna in de TROS Top 50 en later in de Nationale Hitparade. Ik werd in Hilversum op den duur de man van de nummertjes genoemd. Ik was bij de TROS gekomen op voorwaarde dat ik met de Soulshow kon doorgaan. Eerst kreeg ik één, later twee uur, omdat het al gauw het best beluisterde avondprogramma was".

"Last met de leiding over het programma? Nooit gehad. Hooguit over

een specifiek nummer. Mijn baas belde mij op dat ik zo'n scratchnummer van Herbie Hancock niet mocht draaien. Op zo'n moment zei ik rustig, dat ie zich er niet mee moest bemoeien. "Rock It" haalde later de achtste plaats in de Top 40!"

"Die Soulshow is mijn idee geweest, dat is mijn kind. Ik heb een potje zitten janken, toen ik de brieven van teleurgestelde luisteraars las over het verdwijnen van de Soulshow. Maar gelukkig is de Soulshow terug. Elke woensdagavond op Radio 10 tussen 6 en 8 uur 's avonds, met veel soul en disco en weinig Italo, house en hiphop, want die drie vind ik reuze vervelend. Waarom Radio 10 een succes wordt? Omdat wij denken dat er behoefte aan is en wij serieus rekening houden met de klant. Over twee jaar moet dit station zichzelf kunnen bedruipen. Wedden dat ik hier dan nog zit? ■

STICHTING MEDIA COMMUNICATIE

POSTBUS 53121, 1007 RC AMSTERDAM - TELEFOON 020-6621141 (na 18.00 uur) - POSTGIRO 4065700 - BANK: 634495216

VRIJE RADIO DAG: op zaterdag 29 okt. a.s. aan de Stadhouderskade 89 te Amsterdam, nabij de Heineken brouwerij vlakbij de Weteringsschans. Grote happening i.v.m. 10 jarig bestaan Freewave en SMC. Entree aan de zaal f 10,— voorverkoop f 7,50.

T-SHIRTS: Sensatie: we zijn in het bezit van de ORIGINELE Engelse shirts van Radio Caroline en Radio Laser. Slechts 10 stuks van elk. Maten large en extra large: prijs incl. verzendkosten f 21,—.

Ze zijn er eindelijk:

RADIO LASER DUBBEL LP, MET ALLE JINGLES, RADIOFRAGMENTEN, SOS CALLS, ENZ. ENZ.

Prijs is een lachertje: f 31,— incl. verz. kosten. Radio Caroline dubbel LP: f 25,—.
Radio Noordzee dubbel LP: f 25,—

BOEKEN: Last of the pirates. Bob Noakes beschrijft het leven aan boord van de Mi Amigo en Noordzee. Zeer pikant. f 25,—.
Lid of Laser: Meesterfantast Paul Alexander Rusling beschrijft Radio Laser. f 25,— met enige unieke foto's.

Gary Bioshop's fotoboek van alle zeezenders. Uniek. f 25,—.

Opnieuw leverbaar: Radio Caroline fotoboek. f 15,—

Radio Noordzeeboek van Hans Knot. Meesterlijk beschreven, mooie foto's. f 25,—

Radio London boek van Hans Knot. Commentaar overbodig. onmisbaar in elke boekenkast. f 25,—.

De kleintjes van de Noordzee. Knot beschrijft Capital Radio, Scotland en 270. Meesterlijk. f 25,—

ECHTE FOTO'S: Het einde van Laser?? 5 stuks f 11,—
Caroline na de mastperikelen f 11,— voor 5 stuks.
Interieurfoto's Caroline. 5 stuks f 11,—

Laser april '86. f 11,— voor 5 foto's
Laser back at sea. 5 stuks f 11,—
Laser in Harwich. 5 stuks f 11,—

Tenslotte net uit: SMC Audio Mag. deel 21: f 11,— de 1e mislukte testen op 819 met Ad en Blikie, Caroline kortegolf.

NIUW: JUMBO JINGLE LP: beperkte voorraad. Ideaal voor dj's f 21,—.

Focus Fantastic

door Jan Palmer

FREE RADIO MAGAZINE

Wordt een 'grensgeval' concurrent van satelliet?

De 'grensgevallen', lokale Belgische radiozenders die functioneren in het grensgebied tussen Nederland en België, bereiken met het door de Belgische overheid toegestane zendvermogen van 100 Watt moeiteloos de nabijgelegen Nederlandse kabelnetten. Focus Fantastic, uit het Belgische plaatsje Dessel, zal nog deze maand ook op het kabelnet van Den Haag te ontvangen zijn. Waar ligt de 'media-grens'?

Het concept voor op Nederland gerichte commerciële radio is bekend: huur een satellietkanaal, beschik over voldoende mediakennis en overtuig officiële instanties ervan dat het puur Nederlands klinkend satellietprogramma niet specifiek op Nederland gericht is. De vrije commerciële radiostations in het grensgebied tussen Nederland en België doen het eenvoudiger. Zonder juridische omwegen van 300 km weet Focus Fantastic vanuit het Belgische plaatsje Dessel probleemloos de Brabantse kabelnetten te bereiken.

kabelnetten brengt ons een groot aantal nieuwe luisteraars. In Tilburg zijn we op een normale autoradio nauwelijks meer te ontvangen, maar omdat de meeste kabelnetten het signaal ontvangen via hoog geplaatste richtantennes is een zuivere ontvangst toch te realiseren. We streven ernaar zoveel mogelijk huiskamers te bereiken. Het is echter niet zo dat jouw programma's automatisch op een kabelnet worden uitgezonden. Zo was de kabelexploitant van Tilburg in eerste instantie niet geïnteresseerd in doorgifte van Focus Fantastic. 'Het spijt

Vooraf luistering via aparte monitoren.

Initiatiefnemer Tjeerd van Rijn vindt het een logisch gevolg. "Ons signaal kan nu eenmaal niet worden tegengehouden aan de grens. Focus Fantastic is op de autoradio (107.4 Mhz) in een groot deel van Brabant te ontvangen. Daarnaast zijn we ook te beluisteren via de kabelnetten van Eindhoven, Den Bosch en Tilburg. Toen we in januari '88 van start gingen was het op het kabelnet van Eindhoven nog een frequentie beschikbaar. Onze formule, 24 uur per dag familieradio met een 'middle-of-the-road' - achtig format, werd enthousiast ontvangen en al snel wisten we ook de kabelexploitanten in Den Bosch en Tilburg te interesseren. Doorgifte op

ons, we zitten vol'. Maar kom je, wat geen publiek geheim is, met geopende portefeuille binnen, dan blijken er toch mogelijkheden te zijn. Iedere kabelexploitant reageert verschillend en daarnaast lopen de tarieven sterk uiteen".

'Blote kuiten'

Het programma van Focus Fantastic richt zich niet specifiek op Nederland of België. "Amusement is een ruim begrip en de hitparade van België is vrijwel identiek aan die van Nederland". Een deel van de programma's wordt, evenals de nieuwsuitzendingen, 'live'

gepresenteerd. De meeste programma's worden echter opgenomen in een luxe produktiestudio in de Noordhollandse plaats Bloemendaal. Alvorens een Belgisch radiostation kan worden gedistribueerd via een Nederlands kabelnet, dient de commerciële structuur van het station binnen de lijnen van de Nederlandse mediawet te blijven. Teneinde commerciële beperkingen tegen te gaan is Focus Fantastic geen voorstander van de gebruikelijke reclameblokken. Tjeerd's compagnon in de zojuist opgerichte produktiestudio is disc-jockey/entertainer Gaston Starreveld. "Bij de financiering van Focus Fantastic proberen we ons te beperken tot door het bedrijfsleven gesponsorde programma's. Een aantal grote platenmaatschappijen heeft inmiddels enthousiast gereageerd. Nu is het niet zo dat we op een zeker moment zullen roepen: de volgende plaat komt van een verzamel-LP van Arcade en heet Zomerse hits en mooie blote kuiten. Het gebeurt iets subtieler. Bepaalde uren kunnen worden verzorgd door een platenmaatschappij, eventueel in combinatie met een interview met een bepaalde artiest. De muren rondom de lokale radio in Nederland zijn vrijwel ineens gestort. Desondanks wordt er nog steeds veel geïnvesteerd in het nationale produkt. Helaas besteden 'Hilversum' en de satellietzenders daar te weinig aandacht aan. Naast de platenmaatschappijen zijn er nog de sponsors die niet direct genoemd willen worden, maar tijdens uitzendingen vanaf braderieën prijzen beschikbaar stellen. Vanzelfsprekend komen we ook in contact met veel winkelcentra. Vindt een winkelcentrum het leuk wat we doen, dan worden we benaderd om ter plekke een live-programma te presenteren. Zo'n show is dan vaak een gezellige happening, waaruit volgt dat het winkelcentrum zelf over aangepaste radioprogramma's wil beschikken. Dat kan dan verwezenlijkt worden met een bandprogramma".

PTT-lijn naar Den Haag

Dat ook Tjaard van Rijn in zijn expansiedrift niet te stuiten is, wordt bewezen door het feit dat Focus Fantastic nog deze maand op het kabelnet van Den Haag zal worden gedistribueerd. Waar ligt de grens? "We hebben nog geprobeerd om het originele signaal in Den Haag uit de ether te pakken. De afstand bleek helaas te groot. Omdat we in België geen gebruik mogen maken van richtantennes, hebben we in overleg met de Haagse kabelexploitant gekozen voor een PTT-muzieklijn. De meningen over het gebruik van dergelijke lijnverbindingen

FREE RADIO MAGAZINE

lopen nogal uiteen. Vele kabelmaatschappijen die door ons werden benaderd, zeiden resoluut 'Neen', andere daarentegen hadden er geen problemen mee. In onze onderhandelingen spelen de financiële belangen natuurlijk een grote rol. Kabelexploitanten hebben nu eenmaal graag een station in hun pakket dat naast een verantwoord radioprogramma ook kan beschikken over financiële draagkracht. De huidige mediawet is nogal vaag: er worden konstant slinkse tussenwegen bewandeld om tot een kabelnet te kunnen toetreden. Neem nu bijvoorbeeld Radio 10. Men beweert dat hun programma voor Italië is bestemd, maar een ieder weet inmiddels dat dat 'fake' is. Een aantal weken geleden heeft Radio 10 via de OLON (Organisatie voor Lokale Omroepen in Nederland) een overeenkomst gesloten met een aantal lokale radiostations. Op de uren waarop deze stations geen eigen programma's uitzenden, wordt nu het programma van Radio 1 of Radio 2 doorgegeven. Hiervoor in de plaats zou in de toekomst Radio 10 kunnen worden 'doorgeprikt'. Geloof maar niet dat die lokale stations het signaal van Radio 10 rechtstreeks van de satelliet ontvangen. Die verbinding komt ook met muzieklijnen tot stand, op dezelfde wijze waarop Focus Fantastic

De moderne Focus Fantastic studio in Dessel/België.

dat doet van Dessel naar Den Haag. Volgens een woordvoerder van WVC zou het plan van Radio 10 in strijd zijn met de mediawet. Maar niemand weet met zekerheid te zeggen of het wel of niet mag, en de Minister wordt ook

konstant door het Europese Hof teruggefloten. Er zullen altijd partijen blijven die nieuwe ontwikkelingen onmogelijk achten, maar wanneer je niets onderneemt, dan gebeurt er ook niets''.

Fresh & Trendy
productions

Lange Voorhout 58
2514 EG The Hague
The Netherlands

Tel.: 070 - 65.53.42
Fax: 070 - 65.62.97
Telex: 32561 hague nl

Who are we ?

**Fresh & Trendy productions is a young and dynamic new production company, that is specialized in:
RAP, HOUSE & DANCE MUSIC.**

WHAT DO WE WANT ?

We are looking for new dutch talent!
So if you want to "move the crowd" and make it "bigger and deffer" don't hesitate to contact **Fresh & Trendy productions** so we can see what we can do for you.

Satelliet-radio Nova. Een serieus initiatief?

Ze zijn al bijna niet meer op één hand te tellen, de satelliet radio-stations. Ieder zichzelf respektierend dorp en iedere grote stad heeft in het kabelaanbod toch wel een of meer satelliet radio-zenders opgenomen. De Nederlandse initiatieven, Radio 10 en Cable One houden we nauwkeurig in de gaten, maar hoe zit het over de grens?

In Amerika is satelliet-radio al net zo gewoon als bij ons Radio 3 op FM. Er gebeurt daar een hoop, maar omdat we dat toch niet kunnen ontvangen, tenminste voorlopig niet, laten we The States meer even voor wat ze zijn. In Frankrijk opereert al een aantal jaren een station onder de naam Chique-FM. Dit station verspreidt, via de satelliet, easy-listening muziek-programma's. Deze programma's worden via een aantal door het land verspreide lokale zenders uitgezonden op de FM-band. Een nieuw en opvallend initiatief dat ook in Nederland op de kabel gezet kan gaan worden is Radio Nova. Nee, dat heeft niets van doen met het gelijknamige piratenstation in Amsterdam. Voor de verandering zitten er geen Nederlanders in het 'komplot'. Radio Nova was tussen 1981 en 1986 de nummer één in Dublin. De eigenaar van Radio Nova Dublin, Chris Cary, zocht al jaren naar een manier om het 'Chicago-geluid', dat in Dublin dus al jaren te horen was, naar het vasteland te brengen. Voorlopig is dat aardig gelukt, tenminste wat betreft verspreiding van het geluid. Via de Intelsat F11 bereikt het programma luisteraars in meer dan 15 Europese landen. Het programma wordt, en dat is eigenlijk ook de bedoeling, door steeds meer FM- en AM-radiostations in de ether gezet. Wat dat betreft is het station vergelijkbaar met Chique-FM. Met het verschil dat Nova, programmatisch en ook qua taal, een veel groter en breder publiek bedient.

Gratis

Het grote voordeel van satelliet-radio is dat het gebied waarin het signaal te ontvangen is, erg groot is. Het mogelijk aantal luisteraars is daarmee ook heel groot. Er liggen in Europa bij benadering 3600 kabelsystemen in de grond, met een totaal van ruim 11,5 miljoen aansluitingen. Dat betekent dat er meer dan 30 miljoen potentiële luisteraars zijn. Radio Nova hoopt deze 30 miljoen potentiële luisteraars binnen 12 maanden kennis te laten maken met het station. Om in de buurt te komen van dit aantal luisteraars moet er behoorlijk aan de weg getimmerd worden. Alleen met kabelsystemen red je het niet. Bovendien zetten veel exploitanten het audiosignaal van Radio Nova bij het eigen televisie info-kanaal. Op die manier komt het mooie breedband stereo geluid dat

aanwezig is op de satelliet natuurlijk niet tot zijn recht, en dat was toch een van de grote voordelen van satelliet-radio, de geluidskwaliteit. Een slimme zet van Chris Cary is zijn re-broadcast service. Ieder station dat een beetje iets betekent mag het programma van Radio Nova doorsturen in de vrije ether. Nadat het signaal bewerkt is mag het op AM of FM uitgezonden worden. natuurlijk zijn vooral de FM-uitzendingen wat geluidskwaliteit betreft interessant. Via een opvallende advertentie in het blad Music & Media probeert Nova stations te interesseren voor deze unieke service. Bij het ter perse gaan van dit blad was nog niet bekend hoe hierop gereageerd is.

door Yum Festen

The Sound of Europa

Een station met gesproken woord in het Engels is vooral voor gebieden waar Engels de voertaal is interessant. Wie gaat er nou luisteren naar een station waar de hele tijd gesproken wordt in een

Radio

NOVA

International

The Sound of Europe

taal die je niet optimaal beheerst. Dan luister je toch liever naar Peter Holland ofzo... Om dat probleem te omzeilen is er bij Radio Nova gekozen voor de zogenaamde 'More music, less talk' policy. Het noodzakelijke gepraat komt uit monden van deejay's die hun sporen al ruim verdienen hebben bij stations als BBC, Radio Luxembourg, Radio Caroline, Capital Radio en de London Broadcast Company. Jongens die bij het woord satelliet-radio al beginnen te trillen van emotie en er nu dus ook weer

Radio Nova zendt uit via Transponder 63 van de Intelsat F11 satelliet. De frequentie is 11.175 GHZ. Polarizatie = horizontaal. Het geluid is gecodeerd volgens het Wegener Panda One systeem. Draaggolven zitten op resp. 7.38 en 7.56 MHz.

bij zijn zoals o.a. Tony Blackburn (Sky, Caroline, BBC), Robb Eden (Caroline, Noordzee), Paul Burnett (BBC World Service, Luky, Capital Radio) enz. Deze ervaren presentatoren zijn dus vooral aangenomen om niets te zeggen, of in ieder geval zo weinig mogelijk. Een andere reden om echt goede deejays aan te nemen is de vaak goede platenkeuze die deze mensen schijnen te hebben. Maar zelfs dat wordt hen niet toevertrouwd. Met behulp van een computer wordt een playlist samengesteld die volledig aangepast is aan de potentiële luisteraar, die geacht wordt tussen de 15 en 39 jaar oud te zijn. De officiële omschrijving van het format is C.H.R. (Contemporary Hit Radio). Dit format is er op gebaseerd dat een luisteraar zijn favoriete platen regelmatig en steeds opnieuw langs hoort komen. Niet spektakulair maar toch leuk om te weten is dat alle muziek van CD gedraaid wordt. Je vraagt je zo langzamerhand af wat die bekende deejays daar dan rond lopen hangen. Tsja, bekende namen doen het altijd goed. Bovendien houdt "More music and less talk" niet in dat er niets gezegd wordt, en het is prettig om als er dan toch wat gezegd wordt een

professionele stem te horen. Jammer genoeg bevat de persmap geen bandje met programmafragmenten dus of het inderdaad fijn en goed klinkt? Voorlopig moeten we maar vertrouwen op de ervaring en het inzicht in radiomaken van Chris Cary. Hij laat in ieder geval wat de nieuwsvoorziening betreft niets aan het toeval over, daarvoor worden namelijk 'feeds' gebruikt van persbureau Reuter en van de Press Association. Dat zijn geen kleine jongens. Radio Nova

Internationaal gaat het maken, daar is Chris heilig van overtuigd getuige de laatste zinnen van het promotie-mapje:

The future is ours, and yours, to see... Nova means new in any language.

Voetbal, kranten en televisie

Tien jaar geleden maakte Berlusconi een eind aan het monopolie van de RAI, de staatsomroep in Italië. Sindsdien is het hem zake-lijk voor de wind gegaan. Dit jaar hoopt hij een omzet te halen van 15 miljard gulden. En ondanks het enorm aantal partikulieren dat zich de laatste jaren bezig is gaan houden met commerciële televi-sie, torenen Kanaal 5, Italië 1 en Net 4 van Berlusconi ver boven de andere uit.

Behalve in Italië is Berlusconi ook in Frankrijk een geslaagd media-man. De zender *Le Cinq* bestrijkt 50% van Frankrijk en is zeer goed bekeken. In Duitsland kunnen drie miljoen inwoners *Telefunf* ontvangen en (juich) binnenkort zal ook Spanje kunnen genieten van een projekt waar Berlusconi 'in' zit.

Berlusconi denkt op deze manier mee te kunnen werken aan de eenwording van Europa: "Als missionarissen trekken we door heel Europa om de commerciële televi-sie te introduceren". Wanneer volgt Nederland?

Gelukkig heeft Berlusconi ook een uitge-

verij. *Silvio Berlusconi Editori* heeft een omzet van 460 miljoen per jaar (je kunt beter niet op één paard wedden). Het probleem nu is de trustwetgeving, deze verbiedt namelijk het bezit van én een tv-station én een krant. Eén van de twee zal hij daarom van de hand moeten doen. *Il Giornale* zal binnenkort dus wel door een andere uitgeverij overgenomen worden. En dat terwijl Berlusconi met de gedachte rondliep een tweede krant te kopen. Enige hoop koester hij nog op een wetsverandering, die het voor hem mogelijk moet maken live televisie-journaals uit te gaan zenden. Tot nu toe is dat verboden. Wanneer het journaal op de RAI begint, schakelen veertien miljoen Italianen daarop over. Veel van deze kijkers schakelen de rest van de avond ook niet meer om. Het kan zijn kijkers dus alleen maar ten goede komen, die live journaal-uitzendingen, want met porno of juist kruistochten tegen porno redt hij het niet.

Mocht alles mislukken, dan kan onze vriend Berlusconi altijd nog naar een voetbalwedstrijd van zijn eigen elftal gaan kijken (*AC Milan*), of genieten van de zeventig films die hij zelf in 1987 en 1988 heeft geproduceerd....

Een pagina uit de folder van Radio Nova, waarop alle d.j.'s.

DE RADIO 10-SCENE

door Peter Rijsenbrij

Zo, radiofreaks en andere radiofanaten, vanaf nu vind je in het FRM-katern van *Disco Dance* elke maand de laatste ontwikkelingen van Nederlands eerste kabelradio-station met Nederlands sprekende deejay's: Radio 10.

Vanuit de Amsterdamse studio's, gelegen tussen het Rijksmuseum

en het Concertgebouw, worden ongekunstelde programma's gemaakt, live, 24 uur per dag. Te ontvangen in Milaan in de ether (105 MHz) en op de kabelnetten van Nederland en België.

Nu zul je je ongetwijfeld afvragen, waarom in Italië in de ether? Het zit nl. zo: onze programma's gaan via een speciale telefoonlijn naar Brussel, waarna het signaal via een transponder van de E.C.S. F1 satelliet wordt opgestraald. In Milaan wordt dat signaal middels een ontvanger opgevangen en doorgezonden in de ether via een F.M. zender. Door dat opstralen naar de satelliet is het toevallig mogelijk om d.m.v. een schotelantenne het Radio 10 signaal uit de ruimte op te pikken. Niet alleen de omroepvereniging *Associazione Studio 10*, die als zendgemachtigde de programma's uitzendt, maar ook de kabelmaatschappijen kunnen Radio 10 doorgeven. Dat gebeurt al op grote schaal. Per dag groeit het aantal aansluitingen en bij het ter perse gaan van dit *Disco Dance* nummer is het 'sein groen' al gegeven voor de Hilversumse kabel.

De huidige MTV-Jock Adam Curry verzorgt samen met Nel Bretel en Slick Rick 6 uur radio per week. Dat gebeurt op de vrijdag en zaterdagmiddag van 15.00-18.00 uur. Je hoort dan de laatste ontwikkelingen op showbiz gebied uit Amerika, vanaf de roemruchte 39-ste verdieping van één van die torenhoge wolkenkrabbers in de States. Onlangs bracht Adam nog live een show vanuit onze ei-

gen studio's. Nog zo'n sterk punt van Radio 10 is het brengen van ieder uur nieuws, 24 uur per dag, vakkundig gebracht door een nieuwsploeg, onder aanvoering van 'regelneef' Ron Bisschop (ex-Veronica Nieuwsradio). De ploeg kent echt het klappen van de zweep, want ze is vaak sneller dan het ANP.

Van maandag tot en met zaterdag worden er overigens reclameboodschappen uitgezonden. De Stichting Audio Reklame houdt dat gedeelte in de peiling. Een wettelijke regel is dat er niet méér dan 5% van de totale zendtijd aan reclame mag worden uitgezonden. Dat is dan ook zo! Als jij net als miniter Eelco Brinkman houdt van Italiaans eten met daarbij de muziek van Radio 10 op jouw kabel, bel dan zo snel mogelijk je kabelexploitant en zet alles in het werk om onze programm's te volgen. Ben je wat beter bij kas en verdien je meer dan het geld van een krantenwijk, schaf dan een satellietshotel aan, dan ben je helemaal uit de brand. De horizontale programmering zal t.z.t. in deze kolom aan de orde komen, maar je voelt al op je Hollandse klompen aan dat dat iets is waar we al jaren op hebben zitten wachten.

Bij Radio 10 hebben we de beschikking over een week en een weekend ploeg. Ook zijn er bij tijd en wijle 'speciale gasten', zoals een maand geleden het roemruchte optreden van Leo van der Goot, die weer voor één keer al zijn favorieten aan je voorbij liet komen. Dat waren drie uren om nooit te vergeten. Indien er nog meer te gekke dingen gaan gebeuren lees je dat uiteraard hier in *Disco Dance*. Mocht je in deze periode met vakantie gaan en kom je pardoes een bus tegen waar de vraag wordt gesteld: Maat, Soer, Curry waar zijn jullie gebleven, en herken je ons promotieteam dan weet jij in ieder geval het antwoord. Vergeet dan niet, indien je Radio 10 kunt ontvangen, door jou opgenomen tapes mee te nemen naar het buitenland of pak je satellietshotel in je rugzak in. Afijn, bekijk 't maar. Tot de volgende maand... CIAO, CIAO.

Peter